

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

1	Назва курсу	Академічний світ: мережі, агенти, ідеології
2	Опис змісту курсу, його складових тем	Предметом курсу є академічний світ як соціальний простір, структурований мережами співробітництва та конкуренції, населений агентами з різними формами капіталу та стратегіями, й організований ідеологіями, що легітимізують певні форми знання та владні ієрархії. Спираючись на класичні роботи з соціології науки та порівняльні дослідження академічних систем, у курсі аналізуються історичні трансформації університетів, національні моделі академічних кар'єр, циркуляція знання між центрами та периферіями, а також перформативна влада експертизи. Особлива увага приділяється рефлексивному аналізу власної позиції дослідника в полі, критичному розумінню механізмів виробництва та легітимації наукового знання, а також етико-політичним дилемам академічної праці. В курсі передбачається для студентів можливість: - розвинути рефлексивне розуміння академічного поля як соціального простору, структурованого різними формами капіталу, та навчити критично аналізувати власну позицію, траєкторію та стратегії в цьому полі; - забезпечити знання національних академічних систем з акцентом на механізми селекції, кар'єрні траєкторії, роль патронажу та інституційні ідеології; - дослідити механізми конструювання канонічного знання, циркуляції теорій між національними та дисциплінарними контекстами, а також геополітику знання в системі "центр-периферія"; - проаналізувати перформативну владу академічної експертизи та сформувати етичне розуміння відповідальності дослідника.
3	Рівень	Доктор філософії
4	Попередні умови вивчення курсу	Викладання навчальної дисципліни ведеться з урахуванням знань, які студенти одержують в процесі вивчення дисциплін «Соціологія ХХІ століття», «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів», «Методологія та методи соціологічного дослідження»
5	Цілі	Мета дисципліни: критичний аналіз академічного світу як соціального простору, де переплітаються мережі співробітництва, агенти зі своїми інтересами та капіталами, а також ідеологічні системи, що формують саме знання.
6	Обов'язкові та вибіркові теми курсу	Тема 1. Homo Academicus – анатомія академічної особистості Тема 2. Історичні типи академічних агентів Тема 3. Як стають професорами - порівняльна соціологія кар'єр Тема 4. Архітектура академічних мереж Тема 5. Транснаціональні мережі та циркуляція експертизи Тема 6. Циркуляція знання та модельні випадки. Тема 7. Політична історія дисциплін Тема 8. Інституційні ідеології та університетські моделі Тема 9. Епістемологічні ідеології та дисциплінарні культури Тема 10. Перформативність знання, кризи та майбутнє академії
7	Бібліографія (до 10 пунктів)	1. Bourdieu P. Homo academicus. John Wiley and Sons. 1990. 376 p. 2. Bourdieu P. Science of Sociology and Reflexivity. University of Chicago Press. 2004. 129 p.

		3. Comunello Francesca, Martire Fabrizio, Sabetta Lorenzo. What People Leave Behind: Marks, Traces, Footprints And their Relevance To Knowledge Society [1 ed.]. Springer. 2022. 356 p. 4. Connell R. Southern Theory. Routledge. 2007. 288 p. 5. Engerman D. Know your enemy. The Rise and Fall of America's Soviet Experts. 2010. 480 p. 6. Fricker Miranda, Peter J. Graham, David Henderson, Nikolaj J. L. L. Pedersen. The Routledge Handbook of Social Epistemology. Routledge. 2019. 512 p. 7. Haraway D. Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. <i>Feminist Studies</i>. Vol. 14. #3. 1998. P. 575-599. 8. Knorr Cetina K. Epistemic cultures: how the sciences make knowledge. Cambridge: Harvard University Press, 1999. 110 p. 9. Krause M. Model Cases. On Canonical Research Objects and Sites. The University of Chicago Press. 224 p. 10. Lamont M. How Professors Think. Inside the Curious World of Academic Judgment. Science Technology & Human Values. №36 (3). P. 413-416. 11. MacKenzie D. An Engine, Not a Camera. How Financial Models Shape Markets. The MIT Press. 2006. 391 p. 12. Merton R. The Sociology of Science and Sociology as Science. Columbia University Press. 2010. 336 p. 13. Mills D. Difficult Folk? A Political History of Social Anthropology. Berghahn Books. 2010. 232 p. 14. Remedios F.X., Dusek V. (auth.). Knowing Humanity in the Social World: The Path of Steve Fuller's Social Epistemology [1 ed.]. Palgrave Macmillan UK. 2018. XVI+179 p. 15. Ringer F. The Decline of German Mandarins. Wesleyan University Press. 1990. 548 p. 16. Slaughter S., Leslie L. Academic Capitalism. Johns Hopkins University Press. 1997. 296 p. 17. Walsh Ph. Arendt Contra Sociology: Theory, Society and Its Science. Ashgate. 2015. 174 p.
8	Викладацький склад	Борисов Роман Ігорович, к.с.н., доцент, доцент кафедри соціології соціологічного факультету; r.i.borysov@karazin.ua Голіков Олександр Сергійович, д.с.н., доцент, професор кафедри соціології соціологічного факультету; golikov@karazin.ua
9	Тривалість вивчення курсу	Семестр
10	Форми та методи навчання	Лекції, семінари. самостійна робота студентів Використовуються студентоцентризований, проблемно-орієнтований підходи, інтерактивні технології та активні методи навчання. Усні та письмові форми презентації результатів аналітичних завдань; метод дискусій у групах; метод ситуаційного аналізу; метод навчального кейс-стаді.
11	Система оцінювання	Контроль складається з <i>поточного</i> оцінювання: протягом семестру кожний студент одержує оцінку, що враховує активність студента під час обговорення тем на семінарах (20 балів), написання двох контрольних робіт (40 балів). <i>Семестрового контролю</i>: у формі заліку (40 балів) 100-бальна система оцінювання
12	Мова	Українська